

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-06-22

Ärendenummer
NV-03599-23

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Vissa förslag på bränsleskatteområdet inför budgetpropositionen 2024 (Fi2023/01509)

Sammanfattning

Naturvårdsverket motsätter sig förslagen om utebliven indexering på bränslen och fortsatt nedsättning av skatten på diesel till arbetsmaskiner och fartyg inom jord-, skogs- och vattenbruksverksamhet under åren 2024 och 2025. Förslagen bidrar till att Sverige får svårare att nå klimatmålen och Sveriges EU-åtaganden om utsläppsminskningar från de verksamheter som omfattas av EU ESR (Effort Sharing Regulation).

Om pausad indexering eller skattenedsättning ändå ska ske enligt förslagen i promemorian, anser Naturvårdsverket att:

- Det endast bör göras ett år i taget, med hänsyn till andra oförutsebara faktorer som kan påverka bränslepriserna.
- Beräkningarna av utsläppseffekten av förslaget om pausad indexering av skatt på bränslen även borde ta hänsyn till den aviserade sänkningen av reduktionsplikten.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Förslaget om pausad indexering av skatt på bränslen (avsnitt 2)

Naturvårdsverket anser att beskattning av bränslen är ett viktigt styrmedel i arbetet med att nå klimatmålen i det svenska och europeiska klimatpolitiska ramverket. Förslaget innebär att indexeringen med konsumentprisindex och BNP-uppräkningsindex på två procent pausas under år 2024 och 2025 för flertalet bränslen, vilket kommer medföra lägre priser på fossila bränslen i Sverige jämfört med om indexeringen gjorts. Incitamenten för hushållning minskar därmed samtidigt som övergången till elektrifiering och förnybara bränslen går långsammare. Det kommer leda till högre utsläpp av växthusgaser jämfört med om den befintliga lagstiftningen får fortsätta gälla.

Naturvårdsverkets underlag¹ till regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan och klimatredovisning 2023 visar att Sveriges klimatmål till 2030 riskerar att inte nås om en omfattande sänkning av reduktionsplikten på diesel och bensin genomförs och bibehålls. Förslaget som nu remitteras förstärker utsläppseffekterna av en sänkt reduktionsplikt (som Tidöpartierna har aviserat ska ske) och försämrar därmed möjligheterna till måluppfyllelse ytterligare.

Vi anser att beräkningarna av förslagets utsläppseffekt även borde ta hänsyn till den aviserade sänkningen av reduktionsplikten. Det innebär att ökningen av utsläpp blir större än de beräknade 230 000 ton koldioxidekvivalenter som nämns i promemorian (som bygger på att reduktionspliktens nivåer för 2023 bibehålls).

Regeringen ska enligt den svenska klimatlagen under 2023 presentera en klimathandlingsplan för den pågående mandatperioden. Givet detta behöver regeringen presentera andra styrmedel för att kompensera för de ökade utsläppen som förslaget om pausad indexering medför. I väntan på sådana styrmedel motsätter sig Naturvårdsverket förslaget om pausad indexering av skatt på bränslen.

Förslaget om nedsättning av koldioxid- och energiskatt på s.k. jordbruksdiesel (avsnitt 3)

Naturvårdsverket motsätter sig den föreslagna nedsättningen av koldioxid- och energiskatt på så kallad jordbruksdiesel. Vi anser att berörda sektorer bör ges stöd på annat sätt än genom nedsättning av skatter på fossila bränslen.

Naturvårdsverket bedömer att förslaget minskar incitamenten för berörda sektorer att hushålla med bränsle och även försenar övergången till elektrifiering och hållbara förnybara drivmedel. Detta leder till ökade utsläpp i Sverige och därmed försämras även förutsättningarna för att nå de nationella klimatmålen och Sveriges åtaganden om att minska utsläppen de verksamheter som omfattas av EU ESR (Effort Sharing Regulation). Vi konstaterar även att förslaget missgynnar de aktörer inom berörda sektorer som har valt att på olika sätt minska sin användning av fossila bränslen, till exempel genom användning av förnybara bränslen i arbetsmaskiner eller investeringar i bränslesnåla arbetsmaskiner.

Om det finns behov av riktade stöd för att främja konkurrenskraftiga och hållbara jord- skogs- och vattenbruksverksamheter anser vi att dessa stöd bör utformas så att befintliga styrmedel i den svenska klimatpolitiken inte försvagas.

Tidsperioden på två år för pausad indexering respektive skattenedsättning (avsnitt 1 Lagtext)

Om pausad indexering eller skattenedsättning ändå ska ske enligt förslagen i promemorian, anser Naturvårdsverket att det endast bör göras ett år i taget. Det är oförutsebart hur faktorer såsom världsmarknadspriset på råolja och växelkursen mellan kronor och dollar kommer förändras framöver. Därtill kan förslaget om sänkt reduktionsplikt påverka bränslepriserna. Den föreslagna tidsperioden på två år gör det svårare att beakta sådana faktorer och förändringar. Det riskerar leda till att paus av indexering av skatt på bränslen

¹ Se Naturvårdsverkets underlag till regeringens kommande klimatpolitiska handlingsplan och klimatredovisning (ärendenummer NV-08102-22)

respektive nedsättning av koldioxid- och energiskatt på så kallad jordbruksdiesel fortsätter trots att det inte är motiverat utifrån förändrade bränslepriser.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av biträdande avdelningschefen Johan Bogren.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggarna Johan Leymann, Per Andersson och Dag Lestander.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Johan Bogren

Kopia till:

babak.werngren@regeringskansliet.se

kn.registrator@regeringskansliet.se